

Народни музеј Лесковац

Стојана Љубића бр. 2
tel: +381(0)16/212 975

National museum of Leskovac

Stojana Ljubića no. 2
email: nmleskovac@gmail.com

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ
ЈАНУАР-ДЕЦЕМБАР 2020.**

Лесковац, 23. 02. 2021. године

С А Д Р Ж А Н И Е:

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ	3
Најважнији резултати у 2020. години	4
МАТЕРИЈАЛНА ОСНОВА РАДА И РАЗВОЈА МУЗЕЈА	6
ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	6
КАДРОВСКА ОСПОСОБЉЕНОСТ.....	7
Рад органа управљања.....	7
ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ ПОСЛОВА И РАДНИХ ЗАДАТАКА ИЗ	7
ОДСЕК АРХЕОЛОГИЈЕ.....	8
ОДСЕК ЕТНОЛОГИЈЕ	9
ОДСЕК ИСТОРИЈЕ	10
ОДСЕК ЗА ИСТОРИЈУ УМЕТНОСТ И ЛИКОВНУ УМЕТНОСТ	12
ОДСЕК МУЗЕЈСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	12
Фотографисање	13
Дизајн.....	13
Хемеротека и фототека	13
ОДСЕК ЗА КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНУ И ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНУ ДЕЛАТНОСТ.....	14
Реализација изложби	14
Радионице	14
Манифестације	14
ОДСЕК ЗА КОНЗЕРВАТОРСКО-РЕСТАУРАТОРСКЕ	15
Превентивна заштита	16
Конзервација.....	16
Препараторски послови	16
ОДСЕК БИБЛИОТЕКЕ.....	17
Књижевна заоставштина.....	17
Библиотека.....	17
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	18
Музејска издања	18
Научни Скуп:.....	18
ПОСЕТА МУЗЕЈУ	18
НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД.....	19
ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ.....	20
Пројекат Хетеротопија.....	20
Активности Народног музеја у Лесковцу:	20
НАРОДНИ МУЗЕЈ НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА.....	21
Веб сајт -	23
ПРАВНИ ОПШТИ И КЊИГОВОДСТВЕНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	24
ПРОБЛЕМИ У ПОСЛОВАЊУ	25
ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ О МАТЕРИЈАЛНО	25
ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЗА ПЕРИОД ОД.....	25
01.01.2020. до 31.12.2020.год.....	25

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

Народни музеј у Лесковцу

Стојана Љубића бр 2. Телефон: 016/21-29-75

E-mail: nmleskovac@gmail.com

Web-sajt: muzejleskovac.rs

Фејсбук: Muzej Leskovac Aktivan profil

Инстаграм: muzejleskovac

Основан 10. маја 1948. године

Оснивач Општина Лесковац

Регионална музејска установа која покрива територију општине Лесковац, Бојник, Лебане и Медвеђа, за археолошку, етнологску, историјску и уметничку грађу.

Објекти у саставу музеја:

Текстилни музеј у Стројковцу - Одлуком Скупштине општине Лесковац бр. 06-40/90-01 од 27. 12. 1990. године проглашен за културно добро – споменик културе.

Градска кућа у Лесковцу - Решењем Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе, бр. 382/48 од 15.03.1948. године стављена под заштиту државе.

Спомен-кућа Косте Стаменковић - Решењем Републичког завода за заштиту споменика културе Београд, бр. 518/50 од 27.04.1950. године стављена под заштиту државе.

Археолошки локалитет Царичин Град-Одлуком Скупштине СРС (објављено у "Службеном гласнику СРС" бр. 14/79, утврђен за културно добро од изузетног значаја.

Матични број: 07139497

Шифра делатности: 9102

ПИБ: 100332047

Текући рачун буџетских средстава: 840-12664-63

Текући рачун сопствених средстава: 840-12668-51

Текући рачун донација: 840-1503764-15

Текући рачун за пројекте из Министарства културе и информисања: 840-955764-59

Збирке: 40 основних и студијских збирки – укупно преко 40.000 музејских предмета

Управни одбор (председник): др Дејан Антић

Надзорни одбор (председник): Ивана Коцић

Директор: Мира Ниношевић

Година 2020. је по много чему другачија у односу на све претходне, јер је Народни музеј прилагођавао своје активности условима проглашења пандемије - ковид вируса, и на кратко ванредног стања. Пословање је било усклађено са дигиталним начином комуникације и у периоду од 18. 03. до 24. 04. 2020. године на званичним профилима друштвених мрежа и званичној електронској презентацији свакодневно су објављивани различити садржаји за све узрасне групе. Припремљен је пројекат „Дигитални музејон“ у оквиру којег је отворена посебна платформа са садржајима попут „Изванредног музејског квиза“ и „Музејске азбуке“, сви садржаји објављивани на музејском сајту, Инстаграм, Фејсбук и Јутјуб профилу. Такође, на сајту музеја могле су да се прате интересантне приче из прошлости Лесковца под називом „Музеј од куће“. Путем дигиталних видова комуникације одржано је 11 интернет-квизова и израђено је 12 едукативних видео-презентација.

Треба рећи да је Народни музеј Лесковца 2020. годину започео добијањем изузетног друштвеног признања – **„Сретењски орден III степена“**. На Дан државности Републике Србије, 15. фебруара, председник државе уручио је Музеју признање за изузетне заслуге за Републику Србију и њене грађане у области културе и музејске делатности.

Народни музеј у Лесковцу, вршећи своју функцију установе заштите, наставио је и у 2020. години да обавља своје задатке на сређивању, проучавању и презентовању грађе, кроз рад својих одељења, музејских служби археолошког, етнолошког и историјског одсека као и одсеке историје уметности, библиотеке, правне и финансијске службе.

Овај материјал је сачињен на основу извештаја о раду сваког одељења појединачно, где даје основне показатеље о стручном раду Музеја за 2020. годину а уједно указује на основне проблеме у раду музејске делатности.

Основни циљ овог извештаја је: информисање колектива Музеја и чланова Управног одбора, праћење остваривање стручних резултата рада, оцењивање друштвено - економске основе рада Музеја у циљу остваривања основних функција, као и што потпуније информисање оснивача и корисника наших услуга.

Најважнији резултати у 2020. години

- 15. фебруара, председник државе Александар Вучић уручио је Музеју признање **Сретењски орден III степена** за изузетне заслуге за Републику Србију и њене грађане у области културе и музејске делатности.
- Дана 19.06.2020. године уз присуство помоћнице министра културе за културно наслеђе, отворен је други део сталне поставке под називом „Лесковац-Српски Манчестер 1878 – 1941“. За потребе овог дела стална поставка израђена је и вишејезична мобилна апликација „Лесковац-Српски Манчестер“.
- Серијал „Музејска азбука“ и „Изванредни музејски квиз“ постају део велике онлајн платформе за учење коју подижу Министарство културе и образовања, и наш музеј је један од четири музеја који су позвани да своје садржаје пласирају деци.

- Средином новембра је завршена манифестација „Музеји за 10“ која се сваке године одржава у мају, али је наравно, због тренутне епидемиолошке ситуације била померена. Током седам дана манифестације „Музеји за 10“ у Лесковцу организован је богат и садржајан програм. Манифестацију су пратиле радионице за децу и одрасле.
- Такође, одржане су још две манифестације „Дани европске баштине“ и „Дечја недеља“ и оно што можемо да приметимо, јесте да интересовање за културне садржаје није опало и у условима пандемије. Радионице у биле веома посећене, те смо, поштујући мере препоручене од стране Владе Републике Србије, организовали радионице у више термина како би смо изашли у сусрет свим заинтересованима.
- Серијал „Музејска азбука“ Народног музеја у Лесковцу је био део програма манифестације „Ноћ позоришта“
- 15. и 16. октобра 2020. године одржан XVIII Научни скуп „Културно-историјска баштина југа Србије“, у организацији Народног музеја Лесковац, Института за савремену историју Београд и Огранка САНУ у Нишу. Тада је промовисана и нова, 60. свеска *Лесковачког зборника*.
- *Лесковачки зборник*, часопис који излази у континуитету од 1961. године, је од стране Комисије за категоризацију научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја сврстан у ред часописа М52 што указује на његов национални значај у промовисању културно историјске баштине.
- Штампане су публикације *Светлописи времена - Лесковац и његови људи 1878-1941* и *Археолошка налазишта на територији општине Бојник*, чији су аутори кустоси музеја. Штампан је Водич кроз поставку *Лесковац- Српски Манчестер 1878-1941*.
- Реализовано је укупно 8 гостујућих изложби у галеријама Музеја. Посећеност при отварању изложби је била у складу са препорукама Владе Републике Србије и Кризног штаба Града Лесковца због епидемије. Изложбе је посетило **2100** посетилаца.
- Музејске збирке су обogaћене за 252 предмета добијених поклоном и 8 откупом.
- Урађена је конзервација и рестаурација 255 предмета.
- Поводом Међународног дана реке Дунав, у замку Шалабург у близини Беча, марта отворена је међународна изложба, „Дунав – људи, благо и културе“. Поред Народног музеја из Београда и Музеја Војводине из Новог Сада, Србију је представљао и Народни музеј Лесковац са 13 предмета из своје праисторијске збирке.
- Кустоси Народног музеја учествовали су у више програма електронских и других медија у којима су говорили о раду Народног музеја, као што је ТВ Лесковац, ТВ Коперникус, ТВ ХЕПИ, Југмедија онлине, РТС Београд (у информативним програмима, у јутарњем програму РТС-а) као и у полусатној документарних емисији о Музеју ТВ ЗОНЕПЛУС.
- У оквиру Другог позива ИПА прекограничне сарадње Србија-Бугарска, у овину области - Одрживи туризам, Народни музеј у Лесковцу у партнерству са општином Ботевград је наставио рад на реализацији пројекта "Хетеротопија"

- Настављена је међународна прекогранична сарадња са Регионалним историјским музејом у Кривој Паланци, Република Македонија, са Општином Ботевград, Република Бугарска.
- Настављена је интензивна сарадња и активности са: Институтом за савремену историју у Београду, Археолошким институтом Српске академије наука и уметности Београд, Републичким заводом за заштиту споменика у Београду, Филозофским факултетом у Нишу, матичним музејима Србије, Народим музејом у Нишу, Музејом Понишавља у Пироту, Музејом Топлице у Прокупљу и Народним музејом у Врању, Архивима и другим научним и установама заштите.

МАТЕРИЈАЛНА ОСНОВА РАДА И РАЗВОЈА МУЗЕЈА

Даље показатеље о материјалној основи рада и финансијског пословања Музеја садржи извештај о финансијском пословању Музеја за 2020. годину који је саставни део овог извештаја.

Народни музеј у Лесковцу улаже велике напоре да одржи своју основну делатност, уз научне, стручне и изложбене активности предвиђене Програмом рада.

Разуме се да поред сталних извора финансирања Музеј покушава да из других извора одржи ниво досадашњег рада. Напомињемо да Град Лесковац у складу са својим обавезама испуњава своје законске оквире, који проистичу из Закона о култури, Закона о делатностима од општег интереса у области културе, Закона о културним добрима и Одлуке о оснивању Народног музеја.

Треба рећи да Народни музеј у Лесковцу у складу са решењем о утврђивању надлежности музеја према врстама уметничко-историјска дела и према територији покрива поред Град Лесковац и Скупштину општине Лебане, СО Бојник и СО Медвеђа.

Музеј је у протеклом периоду углавном финансиран из буџета Града Лесковца преко Одељење за друштвене делатности и локални развој и делом путем пројекта из буџета Министарства културе и информисања Владе Републике Србије, као и ИПА пројекта прекограничне сарадње.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

ОДЕЉЕЊЕ ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ, у чијем саставу су:

Одсек за археологију, Одсек за етнологију, Одсек за историју, Одсек за историју уметности и ликовну уметност, Одсек за конзерваторско-рестаураторске послове и израду сувенира, Одсек музејске документације, Одсек библиотеке и Одсек за културно-образовну и информативно-пропагандну делатност.

ОДЕЉЕЊЕ ЗАШТИТЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА ЛОЦИРАНИХ У ОБЈЕКТИМА ВАН МАТИЧНЕ ЗГРАДЕ МУЗЕЈА, у чијем саставу су: Градска кућа, Спомен-кућа Косте Стаменковића, Текстилни музеј у Стројковцу и археолошки локалитет Царичин град и

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ, у чијем саставу су Одсек материјално-финансијских послова, Техничка служба, Служба обезбеђења и Служба на одржавању хигијене.

КАДРОВСКА ОСПОСОБЉЕНОСТ

У Народном музеју запошљено је 41 упошљеника, распоређених у одељењима Музеја.

Класификациона структура стално запослених је следећа:

са високом стручном спремом _____	21
са вишом стручном спремом _____	4
са средњом стручном спремом _____	13
квалификованих радника _____	3
УКУПНО:	41

Рад органа управљања

Управни одбор Музеја у току 2020. године одржао укупно једанаест седница. На овим седницама доношене су одлуке од значаја за управљање установом од којих се издвајају: донет Програм рада са финансијским планом за 2020., усвојен План набавки за 2020., донет Коначни финансијски план за установу за 2019., усвојен Годишњи извештај о извршеном попису имовине и средстава за 2019., усвојен Завршни рачун за 2019. и усвојен Годишњи извештај са финансијским извештајем за 2019. годину. Такође, на Управном одбору су усвајане измене и допуне Финансијског плана и Плана набавки Народног музеја за 2020. године, а донешени су и Правилник о боји и саставним деловима униформе службеника обезбеђења, Правилник о накнади трошкова превоза за долазак и одлазак са рада запослених и Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке у Народном музеју Лесковац, као и Одлуке о ценама музејских монографија, публикација, улазница за посете музеју, дејчјих радионица, сувенира и др.

ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ ПОСЛОВА И РАДНИХ ЗАДАТАКА ИЗ ОБЛАСТИ ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ МУЗЕЈА ЗА 2020. ГОДИНУ

У овом извештајном периоду рад Одељења основне делатности одвијао се уз поштовање и примену Закона о културним добрима, као и других одговарајућих прописа, упутстава Министарства културе и информисања Републике Србије, и пословне политике органа управљања: Управног одбора и директора Музеја.

Набавка музејских предмета, унапређење и чување музејског материјала, увођење савремених метода у рад и музеолошку обраду, конзерваторску и документациону заштиту – били су основна брига делатности Одељења. Постављањем изложби, пројектима и другим јавним програмима и активностима, издавачком делатношћу и едукативним програмима, Музеј је у овом периоду био културно средиште града, са значајном посетом и заступљеношћу у медијима.

Активност овог одељења у овом периоду одвијала се у прикупљању музејске грађе, докумената разне провенијенције, фотографија, тродимензионалних предмета, на њиховој стручној обради а у складу са планом и програмом Одељења основне делатности. Као резултат вишегодишњег рада кустоса Народног музеја, треба издвојити нову II фазу сталне поставке ВРЕМЕПЛОВ ЛЕСКОВАЧКОГ КРАЈА под називом ЛЕСКОВАЦ – СРПСКИ МАНЧЕСТЕР 1978 -1941, која кроз више тематских

целина, приказује период од ослобођења од Турака, крајем 1877. године, до почетка Другог светског рата, 1941. године.

ОДСЕК АРХЕОЛОГИЈЕ

На активностима Одсека за археологију радило је пет извршиоца: Јулијана Пешић, музејски саветник, Смиља Јовић, виши кустос и кустоси: Владимир Стојановић, Владимир Стевановић и Небојша Димитријевић.

У 2020. години рад Одсека за археологију одвијао се углавном унутар Музеја и обухватао је активности на уносу података у централни регистар, реинвентаризацију археолошких збирки, сређивању и класификацији археолошких предмета.

Након завршеног рекогносцирања археолошких локалитета у општини Бојник (2019), односно теренске проспекције, у 2020. години приступило се изради финалне документације (израда дневника и фото-дневника са рекогносцирања), извештај о завршеним истраживањима, као и обрада археолошког материјала који је пронађен. Најбројнији су фрагменти посуда и опека који су опрани и прегледани. Издвојени су фрагменти посуда који су обрађени на А - картонима. Метални предмети су конзервирани и обрађени на Ц - картонима. На Ц - картонима су обрађени и други предмети од керамике – делови фигурина, жртвеника и тегова, као и предмети од камена.

Извршена је конзервација девет примерака оставе пољопривредног алата од гвожђа који је пронађен на локалитету Дубоки дол у селу Косанчићу током рекогносцирања општине Бојник. Остатак пољопривредног алата је инвентарисана у Античкој збирци од броја АЗ/98-АЗ/106. Извршена је конзервација пет бронзаних прстенова пронађених на локалитету Ребница у селу Доње Коњувце, као и копља од гвожђа са локалитета центар села Орана добијеног на поклон. Остали предмети откривени током рекогносцирања општине Бојник инвентарисани су од броја АЗ/107-127; укупно је инвентарисано 29 предмета, у средњовековној збирци, од броја СЗ/811-841, укупно је инвентарисано 50 предмета.

У овом периоду обрађена су и у књигу инвентара збирке Нумизматике унета 34 предмета, од инв. бр. 2001. до 2035.

Урађено је 1070 фотографија предмета из збирке Нумизматике, од инв. броја 1500 до инв. броја 2035, за сваки предмет урађена је фотографија лица и наличја.

Рад на изради Ц-картона ситних налаза са рекогносцирања општине Бојник, као и израда А картона. Урађено је 46 Ц и преко 65 А-картона.

- На Ц - картонима су обрађени значајни налази који су откривени на локалитетима током рекогносцирања 2019. године у општини Бојник. Израђено је 46 картона. Фрагменти керамике који су откривени на површини локалитета су издвојени, опрани и обрађени на 65 А-картона:
- конзерваторски треман прошли су предмети од кремена АПЗ/874, до АПЗ/878
- Збирка Царичин град: Радило се на убацивању фотографија у ИМУС. Убачено је 779 фотографија. У програму ИМУС је у овом периоду убачено 66 нових предмета. ИМУС допуне и измене података за 653 предмета:
- Инвентарисани су предмети Праисторијске збирке - од АПЗ/915 до АПЗ/1057.
- У програм ИМУС унето је 300 предмета из Праисторијске збирке, 71 предмет из

Античке збирке, 63 предмета из средњовековне збирке и 56 из збирке Хисар. Такође, за обе збирке су убачене 82 фотографије.

- Из депоа Народног музеја у Лесковцу извршена је позајмица 13 предмета (Праисторијска збирка) за изложбу „Дунав – благо и културе“ од Црног мора до Шалабурга под ознакама АПЗ/874–АПЗ/886. Три предмета из збирке Хисар, за изложбу „Краљеви и светитељи српски“ за потребе Историјског музеја Србије.
- Писање текстова о предметима за потребе онлајн презентације музеја и онлајн видео радионица.

Четири археолога су, у својству чланова Комисије за ревизију, радила на ревизији Праисторијске збирке, док је археолог Небојша Димитријевић, у својству председника, радио на ревизији Етнолошке збирке.

Као резултат рекогносцирања терена у општини Бојник археолози (Ј. Пешић, С. Јовић, В. Стевановић и В. Стојановић) су припремили публикацију под називом **АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БОЈНИК**. Кустоси археолози Смиља Јовић и Јулијана Пешић су заједно са историчарима и етнологом крајем 2020. године радиле на припреми пројекта *Облачење и кићење у лесковачком крају - од праисторије до савременог доба*, као и на изради Каталога *Оставе римског и византијског новца у Народном музеју у Лесковцу*.

Следећи препоруку Министарства културе да се инвентарисани предмети у збиркама прогласе за културно добро, археолог Јулијана Пешић је ревидирала 11 предлога са списковима античког новца из збирке Нумизматика I/1 и девет предлога са списковима рановизантијског новца из збирке Нумизматика I/2. Археолог Смиља Јовић је ревидирала предлоге са списковима новца збирке Нумизматика II/1, а Влада Стојановић списак предмета од метала из музејске збирке предмета Царичин град, списак предмета од камена, мермера и делова мозаика из збирке предмета Царичин град, као и Владимир Стевановић списак предмета из збирке Праисторија. Из збирке Нумизматика током 2020. године радило се на проглашењу предмета за културна добра, предложено је 346 предмета.

Поред активности на својим збиркама, Небојша Димитријевић је радио и на новој сталној поставци *Лесковац - Српски Манчестер 1878-1941* (рад на снопсису поставке, прикупљању музејске грађе и на реализацији поставке).

ОДСЕК ЕТНОЛОГИЈЕ

На активностима одсека за етнологију радила су два извршиоца: Слађана Рајковић, музејски саветник етнолог, и Јелена Радовић, кустос етнолог на привременим и повременим пословима.

Активности етнолога биле су усмерене на стручној обради музејске грађе, на сређивању документације, попису музејских предмета, реализацији сталне поставке, откупу, теренском истраживању, превентивној заштити и др. пословима. Један део радног времена кустос етнолог (С. Рајковић) је радила на припреми предлога снопсиса изложбе *„Облачење и кићење у лесковачком крају - од праисторије до савременог доба“*.

- Откупљено је 7 етнолошких предмета за сталну поставу, за збирке: одевања, становања, збирку друштвени живот и привреда са занатима, аудио и видео записи и др. Поред откупа, 6 предмета је добијено поклоном.

- Припрема текстова о предметима из Етнолошке збирке за **потребе онлајн презентације музеја и онлајн видео радионица.**
- У овом периоду обрађено је и у књигу инвентара етнолошких предмета унето 98 предмета.
- Рад на изради спискова по збиркама за проглашење за културно добро, рад на збирци одевање. Рађена је ревизија Збирке одевање са Комисијом у чијем су саставу: председник Комисије Небојша Димитријевић, чланови Иван Стојановић, конзерватор и Живојин Тасић. Приликом рада на ревизији, предмете је сређивала препараторка Јасмина Миљковић. Прегледано је и сређено 988 предмета збирке Одевање.
- Издвајање предмета за конзервацију од метала и од текстила који ће ићи на конзервацију у Београд, све за потребе постављања нове сталне поставке „Лесковац – Српски Манчестер 1878 - 1941“
- У овом периоду обрађено је и у књигу инвентара етнолошких предмета унето 118 предмета.
Кустос етнолог (Ј. Радовић) је, између осталог, радила и на:
- Писању пројекта „Прошири реалност – дођи у музеј“ по конкурс Министарства културе и информисања за 2020. годину; Уређивању садржаја званичног музејског сајта, званичног профила на друштвеној мрежи Инстаграм, екрана на улазу у музеј; Писању најава за оглашавање, позива за медије, организацији медијских конференција;
- На изради синопсиса сталне поставке *Лесковац – Српски Манчестер*, Кореспонденција са сарадницима на пројекту сталне поставке (преводиоцем, вајарем (израда силиконских лутки), костимографом, Архимедија-групом (мобилна апликација и панели).
- Отварање Вибер групе са родитељима и њено ажурирање, као и редовно извештавање родитеља, школа и медија о дигиталном садржају музеја путем њуслетер мејлова.
- Рад на пројекту „Дигитални музејон“, у оквиру којег је отворена посебна платформа са садржајима, попут „Изванредног музејског квиза“ и „Музејске азбуке“ (у сарадњи са колегиницама Жаклином Исламовић и Радмилом Крстић), и сви садржаји објављивани су на музејском сајту, Инстаграму, Фејсбуку и Јутјуб профилу.

ОДСЕК ИСТОРИЈЕ

На активностима Одсека за историју у 2020. години радила су четири извршилаца: Мира Ниношевић, Верољуб Трајковић, који су истовремено директор и заменик директора, Александра Гргов и Владимир Петковић, који су на привременим и повременим пословима у Музеју. Одсек има реалне потребе за повећањем броја упосленика, тј. за превођење у стални радни однос, будући да су нам два историчара, један због превремене смрти, а други због одласка у пензију, отишла а њихове збирке се и даље налазе у надлежности комисија за примопредају.

Следећи препоруку Министарства културе да инвентарисане предмете у збиркама треба прогласити за културно добро, у Одсеку историје је урађено следеће:

- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 1204-1, поклонодавца Иване Цакић Кукар;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 1148-1, поклонодавца Властимира Јовановића;
- Састављање предлога за културно добро списка предмета из Збирке Јована Јовановића Абраша;
- Ревидирање, обрађивање, скенирање и инвентарисање предмета Збирке Сергија Димитријевића;
- Сређивање Збирке докумената: скенирање, инвентарисање, обрађивање и убацивање у списак нових поклонодаваца;
- Убацивање предмета нових поклонодаваца у Збирку одликовања, диплома и плакета;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 1338-2, поклонодавца Горјане Поповић;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 25-1, поклонодавца др Александра Петровића Сикичкиног;
- Сређивање Збирке разгледница: убацивање у списак нових поклонодаваца, обрађивање предмета, скенирање, инвентарисање;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 852-1, поклонодавца Иване Цакић Кукар;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 810 – 1, поклонодавца Боривоја Пешића;
- Састављање предлога за културно добро и списка предмета на основу Уговора о поклону 811 – 1, поклонодавца Ђорђа Ђорђевића Кукара;
- Сређивање Збирке фотографија: скенирање, инвентарисање, обрађивање и убацивање у списак нових поклонодаваца;
- Вођење кроз Сталну поставку од јуна до новембра (манифестација Музеји за 10, у „Ноћи музеја“; групна посета ученика средње Медицинске школе, појединачне посете)
- Ревидирање Збирке Љубомира Маринковића: инвентарисање и скенирање предмета, убацивање нових предмета у списак;
- Ангажовање на припреми и разради пројекта „Кићење и облачење у лесковачком крају кроз векове“: издавање фотографија из Збирке, претраживање Збирке разгледница, бројева из Лесковачког гласника и литературе;
- Састављање списка предмета набављених током 2020. године (89 поклон, 1 откуп)

У 2020. години Одсек историје радио је на обради музејског материјала. Увођени су у документацију новооткупљени предмети и инвентарисани музејски експонати. Сви предмети су увођени у главну књигу инвентара и картотеку. Предмети су обрађивани према основним подацима. Историјске збирке су обogaћене откупом (1 предмет) и поклонима (89 предмета). Многи грађани из старих лесковачких породица поклонили су Музеју разне врсте фотографије и диплома.

У 2020. години део Одсека за историју (Мира Ниношевић) наставио је са радом на новој сталној поставци која је половином јуна свечано отворена у присуству помоћника Министра културе Републике Србије Данијеле Ванушић.

Одсек за историју (Верољуб Трајковић) био је ангажован и на организацији научног скупа “Културно-историјска баштина југа Србије“, 18. по реду; на издавању 60, јубиларне свеске Лесковачког зборника, као и на ИПА пројекту прекограничне сарадње „Хетеротопија“ који ће се јуна месеца 2021. године завршити.

ОДСЕК ЗА ИСТОРИЈУ УМЕТНОСТ И ЛИКОВНУ УМЕТНОСТ

Активност Одсека за историју уметности и ликовну уметност у 2020. години није постојала јер смо остали без упошљеника тог одсека, својевољно је напустио Музеј. Збирка историје уметности је под контролом Комисије за примопредају. У тренутку кад будемо упослили новог историчара уметности, активности у овом одсеку ће се наставити.

ОДСЕК МУЗЕЈСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

У одсеку документације у периоду јануар-децембар 2020. године, радило је пет упошљеника: Сузана Ранђеловић, документариста - шеф Одељења основне делатности, Никола Марковић, виши кустос, Владимир Прокоповић, документаристи техничари Јована Аритонових и Андријана Благојевић. Урађено је следеће:

- Скенирање Записника о откупу и поклону предмета за период од 1965. до 1974. године, као и музејска документација из периода од 1961. до 1988. године, документација о откупу и поклону музејских предмета за период од 1985. до 1997. Године, чиме је дигитализован овај део музејске документације.
- Допуњен је списак одржаних изложби у Музеју за период од 1948. до 1973. године и од 1995. до 2001. године, као и оних одржаних током 2020. године.
- У рубрици Улазна књига ИМУС програма унети су подаци о предметима који су у Народни музеј Лесковац ушли током 1976. и 1977. године.
- Допуна списка уговора о откупу и поклону предмета који су улазили у музеј од 1976. до 1990. године.
- Послати су позиви медијима за одржавање конференције поводом манифестације „Музеји за 10“ и изложбе „Пет прича“, као и промоције збирке радионица из Музеја и најаве манифестације „Дани европске баштине“ и „Дечје недеље“.
- Електронски позиви за сва дешавања у Музеју слати су медијима, основним и средњим школама са територије Јабланичког округа, институцијама, сарадницима и пословним партнерима Музеја. (Изложба цртежа и видео радова Предрага Лојанице „У манастиру“, дешавања за време Дечје недеље и Европске баштине, Изложба „Пет прича“, Изложба прича, Изложба „Квадрат на куб“, Изложба „Успомене и сећања“, дешавања за време манифестације „Музеј за 10“, Научни скуп „Културно-историјска баштина југа Србије“, Изложба „У манастиру“, најаву дечјих радионица и Ноћи истраживања).

- У ИМУС програм унете су музејске и гостујуће изложбе, као и основни подаци о њима за период од 1948. до 1974. године, као и за текућу 2020. годину.
- У рубрици Елементи ИМУС програма уношене су информације везане за физичка и правна лица која су Народном музеју Лесковац продавали или поклањали предмете.
- Фејсбук профил Музеј Активан редовно је ажуриран. Најављиване су предстојеће активности али су пратиоци друштвене мреже могли да се информишу и о њиховој реализацији.

По плану за ову годину била је и дигитализација додатно унетих предмета у Улазној књизи предмета. Новоуписаних предмета у поменутој књизи, у текућој години, није било.

Фотографисање

- Фотографије и видео записи са отварања и посете изложби, манифестације и радионице које су се дешавале у музеју у овом периоду уредно су прикупљене.
- Коначна обрада фотографија и докумената за пројекат „Времеплов лесковачког краја“, нова стална поставка на спрату. Техничка реализација сталне музејске поставке - манипулација и смештај предмета, израда предметних легенди, као и низ активности везаних за реализацију.
- Обрада фотографија и докумената (1516 комада); фотографисање и скенирање предмета (5214); фотографисање дешавања у музеју (2303); обрада фотографија за сајт (120); монтирање аудио и видео опреме поводом одржавања изложби и свечаности у музеју; фотодокументација крајњег приказа изложби; штампање пропагандног материјала музејских активности; унос података у програм за документацију ИМУС; фотографисање новчића за каталог предмета археолошког новца фотографисано 100, обрађено 48 предмета.

Дизајн

Дизајнер је радио на графичком дизајну изложби из музејских збирки; организовању и припреми израде каталога, разгледница, постера и другог дизајнерског пропагандног материјала; реализацији дизајна поставке и простора за повремене изложбе, као и графички дизајн тематских изложби.

Хемеротека и фототека

- Хемеротека – прикупљено су и архивирана 164 чланка о Народном музеју, објављених у електронским и штампаним медијима. Прикупљено је и преузето из електронских медија девет емисија Народног музеја, 33 видео записа и два аудио записа о дешавањима у 2020. години у Народном музеју. Дигитализовање и попис 1012 чланака хемеротеке.
- Ангажовање на реализацији сталне поставке „Лесковац – Српски Манчестер II фаза“ у виду скенирања фотографија и докумената, коректуре текстова паноа, водича, мултимедијалне апликације, као и пропагандног материјала. Постављање саме изложбе, израда легенди и штампање истих за потребе сталне поставке. Обавештавања медија и званица о истом.

ОДСЕК ЗАКУЛТУРНО-ОБРАЗОВНУ И ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНУ ДЕЛАТНОСТ

На активностима одсека за културно-образовну и информативно-пропагандну делатност у 2020. годину радило је пет извршиоца: Александра Стојановић, музејски педагог (била је до септембра 2020. на породичном боловању), Јован Ранђеловић, музејски едукатор, Радмила Крстић, организатор музејских активности, Срђан Стојановић, организатор туристичке и услужне делатности, као и Жаклина Ислаимовић, педагог која је радила на одређене време до повратка радника са трудничког боловања.

Реализација изложби

Организатор музејских активности у току ове године приредио је у галерији Народног музеја у Лесковцу следеће изложбе:

1. Изложба графика Факултета ликовних уметности у Београду;
2. Тактилна изложба из колекције Н.У. Завод и музеја у Битоли;
3. Изложба „Христифор Црниловић – предмети из Лесковца и околине“ Етнографског музеја у Београду;
4. Изложба „У манастиру“, аутора Предрага Лојанице;
5. Изложба „Век чешког стрипа“;
6. Изложба „Пет прича“, Milly2nd.
7. Изложба радова ученика Ш.О.С.О. „11. ОКТОБАР“ – „ИЗ МУЗЕЈСКИХ ВИТРИНА“
8. Изложба „Успомене и сећања“, аутора Марије Петковић.

Посећеност при отварању изложби је била у складу са препорукама Владе Републике Србије и Кризног штаба Града Лесковца због епидемије. Галерију је у току ове године посетило 2100 посетилаца.

Радионице

У оквиру овог одсека радило се на реализацији манифестације „Музеји за 10“, која се реализује на територији целе Србије. За те потребе одржано је неколико радионица : „Додирни прошлост“, „Слагалица“, „Бако, деко, водим Вас у Музеј“, „Моја књига-музејска прича“, „Другачији, па шта?“, „ Конзерватор, рестауратор за клинче“, представа „Све је у реду“.

Манифестације

Одсек је учествовао и у манифестацији „Ноћ истраживача“, манифестацији „Дани европске баштине“, затим релизован је и програм под називом „Музејски круг пријатељства“. У склопу тог програма реализована су три зум дружења са децом из школе „11 октобар“.

Средином новембра је завршена манифестација „Музеји за 10“ која се сваке године одржава у мају, али је наравно, збој тренутне епидемиолошке ситуације била померена. Током седам дана манифестације „Музеји за 10“ у Лесковцу су, поред сталних поставки, биле отворене изложбе „Пет прича“ уметника Milly2nd, изложба и ревија радова ученика ШОСО „11. октобар“ под називом „Из музејских витрина“. Манифестацију су пратиле радионице за децу и одрасле. Посебану пажњу изазвала је

ревија радова ученика средње школе Ш.О.С.О. „11. октобар“ под називом Из музејских витрина.

Током 2020. године Музеј се придружио и реализацији манифестације „Дани европске баштине“ са основном темом која слави наслеђе и образовање, као и његову улогу. Реализоване су низ активности у виду тематских радионица и пратећом брошуром са превиђеним радионицама која је подељена учесницима. У раду ове манифестације су биле укључене основне школе са територије града Лесковца, као и околине (Грделица, Вучје, Печењевце). С обзиром на епидемиолошку ситуацију, групе су одређене на 10 ученика, и по могућству једна радионица у току дана. Ученици ван Лесковца су појединачно посећивани и у оквиру школа (Грделица, Печењевце) су одрађене радионице које су привукле велику пажњу. У оквиру ове манифестације одржане су радионице и за особе са инавалитетом, и то – Дан особа глувих и наглувих и дан белог штапа – аудио вођење. Током трајања ове манифестације одржана је и Дечја недеља. Радионице су са градским школама одрађене у оквиру Градске куће, а део радионица у новој музејској поставци.

Серијал „Музејска азбука“ и „Изванредни музејски квиз“ постају део велике онлајн платформе за учење коју подижу Министарство културе и образовања, и наш музеј је један од четири музеја који су позвани да своје садржаје пласирају деци, а наши кустоси припремају још мноштво садржаја како за ову платформу тако и садржај на нашим мрежама.

Музејска азбука је наишла на веома леп одазив међу музеалцима, јер је музејски предмет у њој представљен на веома другачији не типично музејски али опет на музејски начин, те су наши кустоси у последњих пар месеци учествовали у више панела у којим су промовисали овај забавни серијал и говорили о њему. Језик којим говоре Коста и Тара је свакодневни и прилагођен свима, те су епизоде прилагођене свим узрастима и профилима. Чувши за њега контактирали су нас организатори манифестације Ноћ позоришта те су наше епизоде постале део и њиховог програма.

ОДСЕК ЗА КОНЗЕРВАТОРСКО-РЕСТАУРАТОРСКЕ ПОСЛОВЕ И ИЗРАДУ СУВЕНИРА

На активностима Одсека за Конзерваторско-рестаураторске послове и израду сувенира у 2020. годину радило је три извршиоца: Иван Стојановић, музејски саветник - конзерватор, Милан Кукољ, кустос-конзерватор, Јасмина Миљковић, препаратор-техничар.

Одсек је радио на провери стања предмета, изложених у сталној поставци, у објекту музеја „Градске кућа“. Том приликом запажена је промена код неких, што захтева хитну реконзервацију. Одсек конзервације је учествовао у постављању реализацији многих изложби из домена своје струке. Конзерваторска служба има своју лабораторију. Приликом археолошких ископавања врши се превентивна заштита (дератизација и дезинфекција депоа).

Конзерваторска служба је учествовала у свим стручним комисијама за ревизију и примопредају музејских збирки (Комисија за тродимензионалне предмете која се ради у Одсеку етнологије). Затим је учествовала по позиву кустоса, вршила увид и преглед стања предмета из депоа, новопристиглих предмета са најновијих истраживања, конзервацију предмета за сталну поставку која је отворена јуна 2020. Уредно су вођени конзерваторски дневници. Истовремено, рађено је и на предлогу

мера техничке заштите за доношење решења о утврђивању покретних културних добара.

Превентивна заштита

У депоима је обављана редовна делатност конзерваторске службе: редовна контрола стања музејских предмета у сталној поставци, редовна контрола предмета у депоу, смештај новонабављених предмета, а у сарадњи са руковооцима збирки одвојени су предмети за конзервацију.

Конзервација

У Одсеку за конзервацију Народног музеја Лесковац конзервирано је око 255 предмета од различитих врста материјала за потребе излагања у сталној поставци „Лесковац – Српски Манчестер 1878-1941“. На захтев кустоса, конзервирано је девет предмета од гвожђа за потребе достављања извештаја Министарству по пројекту Рекогносцирање археолошких локалитета на територији општине Бојник, пет предмета од кремена за потребе излагања на изложби. Настављена је реализација пројекта „Смештај археолошког материјала и конзервација новца од бронзе са некрополе и насеља у Малој Копашници“, и третирано је укупно 120 Ц налаза. Сачињена је конзерваторска документација за потребе излагања и предата представнику Kunsttransa Ненаду Ђурићу.

Препараторски послови

У циљу спровођења мера техничке и физичке заштите предмета који се налазе у музеју реализоване су следеће ративности:

- Припрема материјала и хемикалија, као и одржавање лабораторијског прибора и апарата који се користе приликом рада,
- Рад са кустосом етнологом приликом обраде нових предмета-дезинфекција предмета, узимање мера и димензија, исписивање инвентарних бројева и смештај предмета,
- Учешће у техничкој реализацији нове сталне поставке „Лесковац – Српски Манчестер“,
- У сарадњи са конзерватором, преглед стања предмета у депоу бр.5 и редовно одржавање предмета (око 400 ком),
- За потребе филма „Било једном у Србији“ са кустосом етнологом извршен је одабир предмета у депоу бр. 5 (30 предмета) и сталној поставци НОБ-а (3 ком.),
- Помоћ у раду комисије за ревизију етнолошке збирке одевања,
- У договору са конзерватором, рад на механичком чишћењу бронзаног новца са локалитета Мала Копашница (120 ком).
- Препаратор у Градској кући је радио на контроли стања предмета у сталној поставци.

Припрема материјала и хемикалија, као и одржавање лабораторијског прибора и апарата који се користе приликом рада. Редовна годишња дезинсекција експоната смештених у текстилном депоу.

ОДСЕК БИБЛИОТЕКЕ

На активностима одсека библиотека у 2020. години радила су два извршиоца: Живојин Тасић, кустос књижевне заоставштине, и Иван Стефановић, књижничар.

Књижевна заоставштина

- Идентификација и класификација публикација књижевне заоставштине чији дародавци нису утврђени, упоређивање са постојећим списковима, издавање публикација, прављење новог, ажурираног списка.
- Сређивање издвојених публикација по азбучном реду имена аутора или наслова публикације.
- Смештај идентификованих, издвојених и класификованих публикација и часописа у витрине. Издвојено је, идентификовано и смештено у витрине 300 наслова.
- Лекторисање текстова: за пројекат Народног музеја у Лесковцу: „Куц, куц! Ко је? Ја сам, Музеј!“ по конкурс Министарства културе, за Нову сталну поставку за сајт Народног музеја; за монографију: „Археолошко рекогносцирање територије општине Бојник“. Већи број засебних текстова о археолошким локалитетима; кустоса Народног музеја за видео презентацију етнолошких предмета: „Буквар музејских предмета Народног музеја“; водича „Добро дошли у Српски Манчестер“; за нову свеску Лесковачког зборника. контакти са ауторима у вези са унетим лекторским интервенцијама; већег броја објава за сајт Народног музеја; писање Ин меморијама за Николу П. Илића за Лесковачки зборник и уводних говора за Научни скуп; пропратног штампаног материјала за 18. научни скуп Културно-историјска баштина југа Србије; за фотомонографију "Светлопис времена – Лесковац и његови људи, 1878-1941."

Библиотека

Библиотека је набављала публикације са тематиком из области археологије, етнологије, историје и историје уметности. Ове публикације намењене су и углавном се користе за научна истраживања прошлости лесковачког краја. Публикације су добијене и разменом која је вршена са Музејима, архивима, Заводима, Републичким и иностраним академијама наука, институтима, факултетима и другим научним институцијама. Известан број публикација добијен је од стране научних радника, сарадника Лесковачког зборника и других лица која на тај начин помажу увећању фонда Музејске библиотеке и омогућују научно-истраживачки рад свим заинтересованим сарадницима Музеја и научним радницима. Разменом са другим институцијама добијено је 80 публикација и поклоном 11.

Књижничар библиотеке је све набављена издања заводио у Инвентарну књигу, вршио нумерацију и радио на изради абецедних регистара, посебно за ауторе публикација, а посебно за колективна издања (годишњаци, часописи, збирке и др.).

У протеклом периоду из библиотеке је коришћен велики број књига за израду научних радова, тема за дипломске испите и домаће задатке. Од тога је највећи број ученика и студената и сарадника Лесковачког зборника.

У току ове године књижничар је радио са кустосом културне заоставштине на сређивању књига из заоставштине Драгољуба Трајковића по областима и то: економија, историја, белетристика, поезија, драма, туризам, речници и остало.

У овом периоду библиотеку је посетило 76 корисника – сарадника 70 и 6 студената.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Музејска издања

Поред основне делатности стручних служби која се огледа у прикупљању и инвентарисању, заштити, конзервацији и чувању музеалија. Музеј окупља велики број сарадника из лесковачког краја и многих научних центара Југославије, који се баве проучавањем прошлости овог краја и резултате свог научно-истраживачког рада објављује у низу прилога који се штампају у годишњаку Народног музеја у Лесковачком зборнику.

И овог пута изашао је *Лесковачки зборник* бр. 60 који крчи пут к знању и доноси нова знања. Он, као такав, не припада само историографији, науци, већ и култури, културној баштини овог краја, него и шире.

У издању Народног музеја крајем 2020. године објављене су књиге аутора, кустоса музеја „Археолошка налазишта на територији општине Бојник“ и „Светлописи времена – Лесковац и његови људи 1878-1941“

Научни Скуп:

У Музеју је 15. и 16. октобра 2020. године одржан XVIII Научни скуп “Културно-историјска баштина југа Србије“, у организацији Народног музеја Лесковац, Института за савремену историју Београд и Огранка САНУ у Нишу. Овај дводневни научни скуп имао је и две главне теме: (1) Улога и значај локалних часописа историје, археологије, историје уметности и етнологије, (2) Други светски рат и ослобођење Лесковца 1944. године. Своје радове из ових тематских оквира излагали су истраживачи различитих научних профила, из више научних, образовних и културних институција из читаве Србије. Уводну реч, о значају локалних часописа у Србији са освртом на Лесковачки зборник, имала је дописни члан САНУ Мира Радојевић.

ПОСЕТА МУЗЕЈУ

У овом периоду Музеј је посетило већи број грађана, ученика и туриста. Сфера интересовања била је стална поставка Музеја, Текстилни музеј у Стројковцу и највише, локалитет Царичин Град. Такође, посетиоци су могли је да види изложбе уметничких дела српских и лесковачких стваралаца.

Објект	Број посетилаца (плаћене улазнице, бесплатан улаз и манифестације)
Стална поставка	825
Царичин град	3062
Стројковце	52
Градска кућа	130
Дечје радионице	256

Галерије музеја	2100
Укупно	6425

Рад музејских водича је задовољавајући и утисци посетилаца су позитивни. Нову Сталну поставку Народног музеја у прошлој години посетило је укупно 825 посетилаца.

Услед епидемије ковид 19 и препоруке Владе Србије о спречавању ширења вируса, Народни музеј је био затворен за посетиоце у периоду март – мај, Због ограничења броја људи у затвореном простору број посетилаца је 2020. године био значајно смањен.

НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД СТУДИЈСКИ РАД И ОБЈАВЉЕНИ РЕЗУЛТАТИ

За сајт Народног музеја урађен је текст о историјату Народног музеја, текст о збиркама и извршена је селекција предмета по збиркама. Такође, урађен је текст о Сталној поставци Музеја, о Царичином граду, Градској кући, Спомен-кући Косте Стаменковића и Текстилном музеју у селу Стројковцу.

По први пут су дигитализовани сви бројеви *Лесковачког зборника*, укупно 60. бројева и објављени су на сајту Народног музеја.

Припремљено је пет пројекта по конкурс Министарства културе и информисања. Прошла су два пројекта (Научни скуп и Прозор у прошлост)

Завршен је и публикован рад: *60. година Лесковачког зборника*, аутора Верољуба Трајковића.

Кустоси Јулијана Пешић, Смиља Јовић, Владимир Стојановић и Владимир Стевановић објавили су резултате са рекогносцирање и истраживање територије општине Бојник.

Тим кустоса (Мира Ниношевић, Слађана Рајковић, Небојша Димитријевића Јеленом Радовић) радили су концепцији и синопсису сталне поставке “Лесковац – Српски Манчестер (1878 – 1941)”, где се кроз више тематских целина, приказује период од ослобођења од Турака 1878. године, до почетка Другог светског рата, 1941. године, када је Лесковац доживео динамичну трансформацију – преображај од тек мало веће оријенталне вароши, средином XIX века, до најзначајнијег српског индустријског центра после Београда. Лесковац је имао ту част да, захваљујући развоју текстилне индустрије, крајем деветнаестог и почетком двадесетог века уђе у друштво од четири града у Европи за које се везује термин „Манчестер“.

Мира Ниношевић и Небојша Димитријевић су радили на фотомонографији „Светлописи времена 1878-1941 – Лесковац и његови људи“. У оквиру фотомонаграфије, радило се на прикупљању, одабиру и обради фотографија и документа, израда легенди и описа, превод и коректура.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Пројекат Хетеротопија

Пројекат суфинансира Европска унија кроз Интеррег-ИПА Програм прекограничне сарадње Бугарска – Србија.

Вредност пројекта је 521.488,33 € а Народном музеју Лесковац припало је 207.526,32 € Завршетак реализације пројекта очекује се у јуну 2021.

Пројекат "Хетеротопија" доприноси оживљавању граничног подручја Републике Србије и Републике Бугарске, успостављањем сарадње два града – Лесковца и Ботевграда – уз коришћење постојећих и стварање нових капацитета и ресурса, промоцију, развој и реализацију заједничких туристичких пакета услуга и јачање прекограничне сарадње. Поред тога, пројекат се фокусира на промоцију одрживог развоја културног туризма. Укључивање локалних заједница може ојачати међусобне односе наших локалних самоуправа, као и да истакне баштину локалног туристичког и културног наслеђа. Пројекат је дизајниран да смањи негативне ефекте постојања државних граница и да изгради нове мостове пријатељства и међусобног поверења.

Циљ програма је промоција одрживог развоја културног туризма; побољшање квалитета живота у прекограничном подручју; подстицање процеса упознавања, разумевања и интегрисања заједница у заједнички европски културни и информативни простор.

Циљне групе пројекта су грађани, посетиоци, туристи општина Ботевград и Лесковац, особе са инвалидитетом, туристичке организације...

Очекивани резултати пројекта су: Развој потенцијала туристичких места обухваћених пројектом; Изградња атрактивније и погодније инфраструктуре, доступне грађанима и туристима; Побољшање услуга и обогаћивање базе података историјским артефактима и привлачење нових туриста активном употребом иновативних дигиталних алата и савремених метода за повећање туристичке атрактивности Ботевграда и Лесковца; Повећана популаризација дестинација; Сарадња између сектора повезаних са туризмом ради постизања напретка са обе стране прекограничног региона; Спровођење заједничких активности између партнера – Ботевграда и Лесковца на пројектима који се односе на туризам, одржавање и развој мрежа сарадње између две државе у прекограничном региону.

Активности Народног музеја у Лесковцу:

1. ЛАПИДАРИЈУМ на тргу музеја – изложбени простор на отвореном на коме ће бити изложени експонати стари више стотина година. Око 15 експоната биће постављено на посебним постаментима, тачније – једна палета предмета који ће приказати живот у овим крајевима у 8.000 година дугој историји (радови у току).

2. Оснивање информативног центра за посетиоце у Народном музеју Лесковац

Активност предвиђа реконструкцију и санацију улаза и приземља Народног музеја у Лесковцу и стварање услова за туристичку презентацију културне баштине града Лесковца, са акцентом на бољи приступ особа са инвалидитетом. Новопројектовано решење у функционалном смислу подразумева изградњу рампе за особе са

инвалидитетом, којом се омогућава несметан приступ улазном трему и улазу у објекат (радову у току).

3. Дигитализација Сталне поставке за очување културне баштине генерацијама и туристичко, културно-историјска промоција градова

Ова активност бави се стварањем базе дигиталних музејских инвентара, виртуелном презентацијом сталне поставке Народног музеја у Лесковцу. Користећи савремене технологије - 3Д скенирање, виртуелну реалност и опрему за промоцију и одрживо коришћење, културно наслеђе Лесковца биће представљено младима, особама са инвалидитетом, домаћим и страним туристима (радови у току).

Велику подршку Народни музеј у Лесковцу добија од Града Лесковца, са градоначелником др Гораном Цветановићем на челу, који је препознао труд музеја да историјску и културну баштину нашег региона приближи на што квалитетнији начин што већем броју људи.

Овим пројектом, град Лесковац добиће осавремењен музеј, а нови дигитални модели привућиће велики број посетилаца, како локалних тако и са стране. Пројекти прекограничне сарадње од великог су значаја за нашу заједницу, не само зато што фигуративно бришу границе већ и зато што продубљују сарадњу и социјално културну размену два народа.

НАРОДНИ МУЗЕЈ НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

Народни музеј у Лесковцу своје активности промовише активним коришћењем друштвених мрежа Facebook, YouTube и Instagram. Своју активност музеј у Лесковцу промовише и на својој званичној интернет презентацији (<https://muzejleskovac.rs/>), као и коришћењем Google My Business алатке, али и помоћу Zoom meetings платформе путем које сваког петка одржава online радионице са специјалним школама широм Републике Србије (Радионице Музејски круг пријатељства одржавају се сваког петка и имају минимум

20

учесника

(<https://us04web.zoom.us/j/75809638045?pwd=d3RxNDhVTWFiRk1TRXlSWTdUbk1rUT09> Meeting ID: 758 0963 8045 Passcode: prijatelj).

На друштвеним мрежама Народни музеј у Лесковцу пласира садржаје који промовишу културно-историјску баштину региона (музеј у Лесковцу је регионалног карактера и бави се проучавањем територије града Лесковца и општина Бојник, Лебане и Медвеђа). Свакој објави претходи провера у литератури, обрада фотографије, консултација са кустосима и провера лектора. Објаве музеја на друштвеним мрежама обавезно прати минимум једна посебно дизајнирана „прича“ (story).

Своју прву друштвену мрежу YouTube Народни музеј у Лесковцу покренуо је 19. новембра 2011. године. Због специфичности ове друштвене мреже, она броји најмање пратилаца (74), док су њени садржаји приказани 14.324 пута, а своју највећу активност бележи у периоду од 03. априла 2020. године до 10. јуна 2020. године када је, услед проглашења ванредног стања изаваног актуелном епидемиолошком ситуацијом, објављиван серијал „Музејска азбука“.

Facebook страницу Народни музеј у Лесковцу је активирао 15. октобра 2014. године, и она броји **5.631 пратилаца и 5.526 свиђања**. Природа ове друштвене мреже налаже објављивање свих дешавања и омогућава поделу објављених профила. Тако на овој мрежи Народни музеј у Лесковцу, поред планираних и посебно припремљених објављених

културно-историјском наслеђу, објављује и фотографије посета изложби, како оних музејских тако и гостујућих (у склопу Народног музеја у Лесковцу веома активан део рада заузима и Градска галерија у којој се редовно организују уметничке изложбе). За својих седам година активности на овом профилу објављено је **1.807** фотографија, **887** видеа и подељено **282** линка. Садржаје објављене на овој друштвеној мрежи прати велики број приватних профила и редовно их деле и позитивно коментаришу.

Друштвена мрежа којој се посебно приступа јесте Instagram. Ово је најмлађа друштвена мрежа музеја у Лесковцу и покренута је 27. новембра 2018. године. Ова друштвена мрежа објављује искључиво промотивне и садржаје културно-забавног карактера. Она броји **1.717. пратилаца**, док музеј прати 514 профила. За кратко време постојања, ова друштвена мрежа придобила је симпатије већих профила, који редовно „лајкују“, деле и позитивно коментаришу објављене садржаје. За две године постојања објављено је **20** IGTV видеа, **6** REEL видеа, **288** фото објава од тога је **78** carousel објава и **40** прича. Ова друштвена мрежа прилагођена је слепим и слабовидим особама.

Своје објаве на друштвеним мрежама Народни музеј дели на неколико тема:

- МУЗЕЈ ОД КУЋЕ (објаве које се тичу описа предмета из збирки музеја, историјским чињеницама, и начином живота у прошлости)
- НА ДАНАШЊИ ДАН (објаве које описују догађаје из прошлости које су се десиле на дати датум)
- РЕЧ ДАНА (објаве које се односе на значење архаичних израза, изрека, и пословица на дијалекту)
- БЕЗ АЛАТА НЕМА НИ ЗАНАТА (објаве које описују занате којима су се бавили Лесковчани)
- ВЕСТИ (објаве које најављују догађаје, обавештења о раду музеја)

Сваку објаву, као што је напоменуто, прати „прича“ (story) које се објављују на Facebook и Instagram профилу. Свака прича је посебно дизајнирана и тематски прати објаву. На Instagram профилу приче су сачуване у оквиру секције Highlight, те су доступне посетиоцима и након њиховог истека (прича на друштвеним мрежама траје 24 часа).

Своје садржаје музеј објављује и на својој званичној интернет презентацији (<https://muzejleskovac.rs/>) коју месечно просети у просеку око **4.413** корисника. Музеј своје интернет пословање редовно ажурира и коришћењем Google My Business алатке те имамо **142** рецензије и оцену **4,6**. Такође, вести о својим активностима Народни музеј у Лесковцу објављује и путем Viber апликације на којој има заједницу – Viber Community под називом Народни музеј Лесковац, али која броји **31 члана** и путем newsletter електронске поште где листа броји више од **1.000** адреса.

СТАТИСТИЧКИ ПРИКАЗ:

Друштвена мрежа	Линк ка друштвеној мрежи	Број пратилаца	Укупан број објава	Објаве до 16. 11.	Број објава од 16. 11. до данас
YouTube	https://www.youtube.com/channel/UCIIE_xHtg0uQ6YSGVzWmc7Q/featured	74	31	29	2
Facebook	https://www.facebook.com/muzejleskova	5.631 пратилац	1.404	40	1.364

	c/	5.526 свиђања		објава 40 прича	
Instagram	https://www.instagram.com/muzejleskovac/	1.717	314	33 објава 40 прича	281

Веб сајт -

Уређивање садржаја званичног музејског сајта, званичног профила на друштвеној мрежи Инстаграм, екрана на улазу у музеј у реализацији Ј. Радовић.

Интернет презентација Народног музеја у Лесковцу може се посетити на адреси www.muzejleskovac.rs. Израдом и пуштањем у рад овог сајта омогућено је да сваки посетилац добије брзу и јасну информацију о томе где се Музеј налази, које су основне делатности Музеја, које збирке поседује и шта се од садржаја нуди посетиоцу који дође у Музеј. На главној страни се налазе основне информације и линкови преко којих се долази до одређене области за коју је посетилац заинтересован. Страна „о Музеју” пружа основне податке о историјату, делатности, издвојеним музејским објектима, ту се налази адреса, бројеви телефона, е-маил адреса, информације о распореду радног времена и цене улазница. Овде су наведене и све награде и признања додељени Музеју у току његовог постојања. На страни „издаваштво” су представљена сва штампана издања Народног музеја почев од 1950. године када се кренуло са издавачком делатношћу, и списак оних издања која се могу купити у Музеју. Поред свих књига које се продају, истакнута је цена коштања. Стручна одељења су такође представљена на посебној страни: одељење археологије, историје, етнологије, одељење историје уметности са галеријом и одељење за конзервацију и рестаурацију. Посебно су представљене праисторијска, античка, рановизантијска, средњовековна и нумизматичка збирка у оквиру одељења археологије; одсеци до 1918, од 1918. до 1941, од 1941. до 1945. и одсек од 1945. године у оквиру Одсека историје; већи број збирки које чине етнолошки одсек; збирка сликарства у оквиру Одсека за историју уметности. Збирке су представљене кроз краћи текстуални опис и фотографије репрезентативних предмета. На страни „библиотека Музеја” налазе се информације о броју и врсти књига којим библиотека располаже. У делу интернет презентације „стална музејска поставка“ је укратко наведено који периоди, експонати, локалитети су представљени, а посетилац сајта може видети и неколико фотографија снимљених у поставци. Издвојени музејски објекти: Царичин град, Градска кућа, Текстилни музеј и Спомен-кућа Косте Стаменковића представљени су на посебним странама којима се приступа са главне стране. Овде се налазе подаци о локацији, историјату, експонатима, пропраћени фотографијама објеката, локалитета и репрезентативних експоната. Посетиоцима интернет презентације је технички омогућено да упуте предлоге, сугестије, критике или најаве посету Музеју на контакт страни.

ПРАВНИ ОПШТИ И КЊИГОВОДСТВЕНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

Ови послови обављени су одговорно, стручно и ажурно. Рађени су финансијски планови и Ребаланс по одобреним апропријацијама од стране Градске управе за друштвене делатности. Током године усаглашавала су се стања са Градском управом за финансије пре израде периодичних извештаја о извршењу буџета (Образац бр.5) као и усаглашавање са стањем на дан 31.12. 2020. год. Периодични извештаји и завршни рачун достављени су Управи за трезор и Градској управи за друштвене делатности у законском року. Извршен је попис целокупне имовине, обавеза и потраживања Музеја усаглашен са књиговодственим стањем на дан 31.12.2020.год. Радило се и на усаглашавању стања купаца и добављача током године као и на дан 31.12.2020. год.

Рађене су и спроведене јавне набавке у складу са законом. Извршена је исплата зарада за период од 01.12.2019 – 30.11.2020. год. Исплаћене су Јубиларне награде, превоз радника на посао и са посла и боловања радника преко 30 дана. Измирене су обавезе из ранијих година, исплаћене обавезе по ЦРФ за сталне трошкове, услуге по уговору, текуће поправке и одржавање, материјал и набавку опреме.

За све настале промене спроведена су књижења у предвиђеном року из свих извора финансирања.

У складу са „Законом о безбедности и здрављу на раду“, „Законом о заштити од пожара“ и „Законом о приватном обезбеђењу“ у циљу унапређења и предузимања превентивних мера из области безбедности и здравља на раду, противпожарне заштите и службе обезбеђења у 2020. години урађено је следеће:

- Обезбеђена лична заштитна опрема и средства за рад, средства за дезинфекцију.
- Редовно информисање и упознавање запослених са свим превентивним мерама заштите од заразне болести Ковид 19, као и контрола спровођења превентивних мера.
- Извршени редовни прегледи и сервисирања мобилних противпожарних апарата и хидрантских ормара; редовни прегледи и сервисирања противпожарне централе и система за дојаву пожара.
- Уграђена нова централа за дојаву пожара.
- Завршен комплетан прорачун евакуације за зграду музеја.
- Извршена је измена и допуна Акта о процени ризика за сва радна места у складу са правилником о превентивним мерама за спречавање ширења епидемије заразне болести.
- Народни музеј је добио лиценцу за самозаштиту и вршење послова приватног обезбеђења. Службеници обезбеђења су добили службене индентификационе картице и службена одела.
- До краја су спроведене заштитне мере из области безбедности и здравља на раду уочене од стране инспектора рада.
- Урађен је план рада са финансијском конструкцијом за 2021. годину.
- Извршене су благе промене раду службе обезбеђења у циљу унапређења и ефикаснијег рада: видно и јасно су обележени сви кључеви просторија у објекту Народног музеја, постављена је табла ради лакше комуникације и преношења информација између службеника обезбеђења, видно су истакнути бројеви хитних служби као и комуналних служби у случају непредвиђених ситуација, редовним

обавештењима се службеници обезбеђења јасно информишу о приоритетним задацима, редовно се води сва потребна евиденција за рад службе обезбеђења.

- У току ванредног стања, свакодневно је вршено пријављивање службеника обезбеђења Министарству унутрашњих послова у вези кретања за време полицијског часа и издате су потребне потврде за кретање.
- Извршен је најављени инспекцијски надзор објекта Народног музеја од стране инспектора Министарства за ванредне ситуације. Уочене су мање неправилности у вези противпожарне централе и детектора пожара и прописане су мере за отклањање недостатака.

Поред свакодневних активности и контроле примене мера за заштиту, безбедност и здравља на раду, заштите од пожара и рада службе обезбеђења у објекту Народног музеја, редовно су вршени и обиласци Спомен куће Косте Стаменковића, Градске куће и Текстилног музеја у Стројковцу.

ПРОБЛЕМИ У ПОСЛОВАЊУ

Народни музеј у Лесковцу улаже велике напоре да одржи своју основну делатност, уз научне, стручне и изложбене активности предвиђене Програмом рада. Музеј је у протеклом периоду програмски финансиран из буџета Града Лесковца, и делимично од Министарства културе и информисања Републике Србије.

Уназад неколико година услед смрти колега као и одласком неколико упошљеника у пензију, Народни музеј се сусреће са недостатком стручних кадрова. Упражњена радна места због Уредбе о забрани запошљавања се не могу попунити и на тај начин директно угрожавају несметано функционисање и рад Музеја. Ради се у руковаоцима збирки, тако да збиркама тренутно управљају Комисије, што у великој мери утиче на стручни рад над збиркама. Велики проблем нам представља и одлазак чувара Царичиног града и у пензију што такође утиче на квалитетну заштиту самог локалитета. Такође, због потребе одржавања мреже, сервера и дигитализације културног наслеђа потребан је информатичар који би радио стручни део посла.

ИЗВЕШТАЈ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ О МАТЕРИЈАЛНО ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2020. до 31.12.2020.год

Укупни трошкови од 01.01.2020 -31.12.2020.....66.393.301,72

КОНТО	ОПИС	ИЗНОС
411000	ПЛАТЕ ПО ОСНОВУ ЦЕНЕ РАДА	35.786.842,19
411111	Плате по основу цене рада	35.786.842,19
412000	ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСАЛОДАВЦА	5.958.509,26
412111	Доприноси за пензијско и инвалидско	4.115.486,94
412211	Доприноси за здравствено осигурање	1.843.022,32
413100	Накнаде у натури	316.250,00

413142	Поклони за децу запослених	116.000,00
413151	Превоз на посао и са посла (маркице)	200.250,00
414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	275.468,59
414121	Боловање преко 30 дана	135.890,59
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице	139.578,00
415000	НАКНАДЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	1.040.345,33
415112	Накнада за превоз на посао и са посла	1.040.345,33
416100	Јубиларне награде	2.142.812,58
416111	Јубиларне награде	2.142.812,58
421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	3.847.996,85
421111	Трошкови банкарских услуга	126.721,74
4211111	Трошкови банкарских услуга-соп.приходи	9.143,44
4211112	Трошкови банкарских услуга „Хетеротопија „	5.364,71
421211	Трошкови елект.енергије	673.664,86
421225	Централно грејање	2.125.609,98
421311	Услуге водовода и канализације	86.942,82
421321	Дератизација	7.900,00
421323	Услуге заштите имовине	31.392,00
421324	Трошкови одвоза отпада	423.328,56
421411	Трошкови телефона	78.402,84
421412	Интернет	59.988,00
421414	Трошкови мобилног телефона	85.641,56
4214141	Трошкови мобилног телефона- соп. прих	8.573,00
421421	Поштанске марке и брза пошта	2.300,00
4214211	Поштанске марке и брза пошта- соп. прих.	12.600,00
4214213	Поштанске марке -Министарство	7.992,00

421511	Осигурање зграде	34.922,18
421512	Осигурање возила	9.331,00
421513	Осигурање опреме	51.080,78
421521	Осигурање запослених	7.097,38
422100	ТРОШКОВИ СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА	437.083,57
422111	Трошкови дневница	4.788,00
4221111	Трошкови днев. – соп. приходи	45.486,00
4221112	Трошкови дневница - Министарство	38.304,00
422121	Трошкови превоза на сл. пут. у земљи	77.100,00
4221211	Трош. прев. на сл пут. соп. приходи	10.145,00
4221212	Трош. прев. на сл пут.- Министарство	3.300,00
422131	Трош. прев. на сл пут.	50.470,00
4221312	Трош. прев. на сл пут.- Министарство	56.100,00
422221	Трош. днев. на сл.пут. у иностран. соп.прих.	23.515,00
4222112	Трош. днев. на сл.пут. у инос. „Хетеротопиа“	58.786,00
422221	Трошкови превоза на сл. пут у инос. соп.прих.	1.915,00
4222212	Трошкови превоза на сл. пут у инос. „Хетеротопиа“	25.827,00
422231	Трошкови смештаја на сл. пут у инос. соп. прих.	11.757,00
4222312	Трошкови смештаја на сл. пут у инос. „Хетеротопиа“	29.590,57
423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	8.942.165,68
423111	Услуге превођења	212.050,90
4231112	Услуге превођења пројекат „Хетеротопиа“	117.595,90
423191	Административне услуге- Уговори о делу	84.386,00
4231911	Адм. услуге- Уговори о делу-Министарство	52.152,21
423221	Услуге одржавања програма	34.000,00
423321	Котизација за стручне семинаре	40.466,46
423391	Трошкови за стручне испите	91.720,00

423419	Услуге штампе –Зборник, каталози, плакати...	1.134.436,00
4234191	Услуге штампе – „Хетеротопија“	529.181,55
4234192	Услуге штампе - Министарство	513.000,00
423431	Медијске услуге соп. приходи	5.880,00
423439	Медијске услуге	116.740,00
423599	Стручне услуге	657.000,00
4235992	Стручне услуге- Пројекат „Хетеротопија“	1.348.314,32
423711	Репрезентација	125.672,04
4237112	Репрезентација – Соп. приходи	38.562,20
4237113	Репрезентација – Министарство	236.570,00
423911	Остале опште услуге	869.061,40
423911	Остале опште услуге-Министарство	44.680,39
4239111	Остале опште услуге- сопствени прих.	26.804,08
42391135	Остале опште услуге-прив. повремени послови	2.663.892,23
424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	34.715,00
424351	Медицинске . услуге- соп прих.	23.440,00
42491101	Остале специјализ. услуге- соп прих. ЦИП,УДК	11.275,00
425000	ТЕКУЋЕ ПОРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2.828.904,01
425115	Текуће поправке и одрж.- соп. приходи	9.224,32
425114	Текуће поправке и одрж. радови на крову	2.589.521,50
425211	Текуће поправке и одржавање опреме	230.158,19
426000	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1.640.622,96
426111	Канцеларијски материјал	218.534,07
4261111	Канцеларијски материјал- соп. приходи	120,00
426122	Трошкови за службену одећу	32.400,00
426311	Стручна литература за редовне потр. запосл.	34.650,00
426411	Трошкови горива	224.476,44

4264112	Трошкови горива- соп. приходи	61.336,19
4264113	Трошкови горива Министарство	24.785,34
426721	Мат. за лабораторију- конзервација	199.797,50
426811	Производи за чишћење	186.872,94
4268111	Производи за чишћење –соп. приходи	2.125,00
426911	Материјал за посебне намене	582.800,48
42691112	Материјал за посебне намене-соп. приходи	17.019,00
426913	Трошкови ситног инвентара	55.706,00
465000	ОСТАЛЕ ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	209.850,80
465112	Повраћај средстава у буџет РС	209.850,80
482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ И КАЗНЕ	396.781,74
482191	Остали порези	9.925,74
482211	Републичке таксе	9.500,00
482251	Судске таксе	377.356,00
512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	2.534.953,16
512211	Намештај	1.907.462,14
512212	Уградна опрема	37.152,00
512221	Рачунарска опрема	188.739,02
512241	Електронска опрема	69.600,00
512631	Опрема за културу	332.000,00

ТЕКУЋИ ПРИХОДИ УКУПНО:.....64.309.759,32

Приходи из буџета града62.467.043,33

Приходи из буџета Министарства културе..... 1.096.883,94

Меморандумске ставке(болов. преко 30 дана и породилско).....135.890,59

Сопствени приходи355.360,02

Донације пројекат „Хетеротопиа“.....254.581,44

Пренета неутрошена средства на текућем рачуну- Донације- пројекат „Хетеротопиа“
01.01.2020 износи 2.888.951,70 дин. (Потрошено током 2020. год. 2.083.541,64)

Пренета неутрошена средства на текућем рачуну- Донације- пројекат „Хетеротопиа“
01.01.2021.износи 805.410,04 дин.

Народни музеј Лесковац је у 2020 год. пословао позитивно што се види из разлике прихода, трошкова и пренетих средстава у 2020-у годину.

Што се тиче средстава пренетих из буџета Града, извршена су сва плаћања у законском року по ЦРФ, исплаћене су зараде запослених, боловање преко 30 дана , уговорене обавезе као и трошкови превоза радника, јубиларне награде и обавезе створене током године. Исплаћен је део обавеза из ранијих година из сопствених средстава. Спроведене су Јавне набавке у складу са важећим законским прописима.

Д и р е к т о р
Народног музеја у Лесковцу

Мира Ниношевић